

AMvB Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag Beantwoording vragen integraal afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Het kabinet acht het noodzakelijk dat de gegevensuitwisseling wordt verbeterd tussen partijen die beslag mogen leggen op periodiek inkomen of bevoegd zijn tot verrekening bij deze inkomsten. Het voorontwerp Wet stroomlijning keten derdenbeslag geeft een grondslag voor de geautomatiseerde uitwisseling van gegevens tussen deze partijen en is daarmee een aanvulling op de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet. Hierdoor wordt een volgende stap gezet in de betere borging van het bestaansminimum van mensen met schulden en het zoveel mogelijk voorkomen van ophoging van schulden met onnodige kosten. Het voorontwerp bepaalt onder meer dat de gegevensuitwisseling verder wordt uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur (hierna: AMvB). Hierin voorziet deze AMvB.

2. Wie zijn betrokken?

- Burgers op wiens periodieke inkomen beslag is gelegd of bij wiens periodieke inkomsten wordt verrekend;
- Beslagleggende en verrekenende partijen: gemeenten, waterschappen, gerechtsdeurwaarders, UWV, SVB, Belastingdienst, LBIO en CJIB;
- Private schuldeisers;
- Derde-beslagene (bijv. werkgevers).

3. Wat is het probleem?

Op dit moment krijgen beslagleggende en verrekenende partijen vaak pas laat informatie over samenloop van beslagen. Dit belemmert het adequaat:

- 1) uitvoeren van de opportuniteitsafweging door beslagleggende partijen,
- 2) vaststellen van de beslagvrije voet,
- 3) identificeren van de coördinerende deurwaarder, en
- 4) het uitvoeren van de taak van de coördinerende deurwaarder.

4. Wat is het doel?

Het doel van het voorontwerp en de AMvB is een grondslag creëren voor de verbeterde uitwisseling van specifieke gegevens tussen de verschillende beslagleggende en verrekenende partijen.

- (1) De gegevensuitwisseling draagt eraan bij dat beslagleggende en verrekenende partijen zoveel mogelijk uitsluitend overgaan tot incasso-activiteiten als is te voorzien dat dit effect zal hebben (zgn. opportuniteitsafweging).
- (2) De gegevensuitwisseling draagt eraan bij dat rekening wordt gehouden met lopende beslagen en verrekeningen bij de vaststelling van de beslagvrije voet.
- (3) Aan de hand van de gegevensuitwisseling kan worden vastgesteld wie de coördinerende deurwaarder is of welke partij die rol toekomt.
- (4) Met behulp van de gegevensuitwisseling kan de coördinerende deurwaarder zijn taak uitvoeren.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Teneinde de noodzakelijke geautomatiseerde gegevensuitwisseling tussen beslagleggende en verrekenende partijen juridisch mogelijk te maken en hiervoor een systeemtechnische voorziening te treffen, is het nodig dat er in de wet- en regelgeving grondslagen voor de beoogde gegevensuitwisseling worden opgenomen. Hierin voorzien het voorontwerp en de AMvB.

6. Wat is het beste instrument?

Uit onderzoek waarbij de beslagleggende en verrekenende partijen zijn betrokken blijkt dat de beoogde gegevensuitwisseling het beste kan worden bereikt via een zogenoemde routeervoorziening. Het voorontwerp en de AMvB geven de grondslagen en kaders voor de gegevensuitwisseling via de routeervoorziening.

7. Wat zijn de gevolgen?

Een betere gegevensuitwisseling tussen beslagleggende partijen komt ten goede aan de burger, de schuldeiser, de coördinerende deurwaarder en de derde-beslagene.

Omdat betalingsonmacht van burgers door de gegevensuitwisseling eerder aan het licht komt, worden minder onnodige proces- en executiekosten gemaakt. Op deze manier wordt nodeloze schuldophoging voor burgers zoveel mogelijk voorkomen. Met de gegevensuitwisseling kan het bestaansminimum en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van burgers beter worden geborgd.

De beoogde gegevensuitwisseling geeft de gerechtsdeurwaarder de mogelijkheid om zijn opdrachtgever – de schuldeiser – beter te adviseren over de mate waarin met een eventueel beslag het beoogde doel wordt bereikt. Een betalingsonmacht van de burger komt sneller aan het licht, waardoor zoveel mogelijk wordt voorkomen dat onnodige proces- en executiekosten worden gemaakt.

Door de beoogde gegevensuitwisseling kan de beslagleggende partij die de rol van coördinerend deurwaarder vervult zijn taken efficiënter uitvoeren en bij beëindiging van zijn beslag zorgdragen voor een zorgvuldige overdracht. Die overdracht komt ook ten goede aan de opvolgend beslagleggende partijen.

Derde-beslagene worden ontlast doordat beslagleggende en verrekenende partijen hen door de gegevensuitwisseling tussen die partijen niet meer hoeven te raadplegen.